מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

עבודה זרה סב

עניין: חליפי שביעית, אתנן

תורת זרעים שביעית פ״ח מ״ז

נכנס דגים וכו׳. הנה מבואר דהא דאחרון אחרון נתפס בשביעית הוא משום דינא דפדיון, כפדיון הקדש. אך צ״ע, בערי ראשון דאמרינן דתופסת את דמיה והפרי עצמו אסור, אם זהו ג״כ משום דינא דפדיון, דהוי פדיון כזה לענין תפיסת דמים אף שאינו יוצא לחולין; או דהא דתופסת את דמי׳ אינו אלא משום דין חליפי שביעית, כחליפי ע״ז דאסירי, וזהו דילפינן מתהי׳ בהווייתה תהא דאין בה דינא דפדיון אלא דין חליפין. ונפ״מ טובא לדינא, חדא לענין אם יאמר בפירוש שאינו רוצה לעשות פדיון ע״י מקח זה, דאם הוא משום דינא דפדיון אין פדיון אלא מדעת, דגם עיקר דינא דחילול דרך מקח אינו אלא מדעת, ובכה״ג לא יתפוס את דמיו; אבל אם הוא משום דין חליפין אין זה תלוי בדעתו ובכל גווני נאסרין החליפין כחליפי ע״ז. ועוד נפ״מ אם ימכור הפרי שביעית ביותר מכדי דמיו, דאם הוא משום דינא דפדיון אינו תופס ביותר מכדי דמיו, וכדאיתא כן בירושלמי פ״ג דמע״ש גבי פדיון מע״ש; אבל אם הוא משום דין חליפי שביעית, אמנם נראה דהדבר מבואר בע״ז ד׳ ס״ב: דבי ר׳ ינאי יזפי פירות שביעית מענים ופרעי להו בשמינית אתו אמרו לי׳ לר״י א״ל יאות הן עבדין וכנגדן באתנן מותר דתניא נתן לה ולא בא עלי׳ וכו׳, ואם נימא דהוא משום דינא דפדיון א״כ פשיטא הוא דפדיון לא הוי אלא א״כ הפירות שביעית עדיין בעין, ומה שייך הוא להא דאתנן, וע״כ מוכח דתפיסת דמים בפרי ראשון אינו אלא משום דינא דחליפין, וע״כ שפיר מסתפק הגמ׳ בזה ושפיר מדמה לה להא דאתנן דהוי נמי כחליפין. וכן משמע נמי בסוכה ד׳ מ׳, בהא דפליגי שם ר״א ור״י בחילול פירות שביעית, דר״א אמר אין שביעית מתחללת אלא דרך מקח ור׳ יוחנן אמר בין דרך מקח בין דרך חילול מ״ט דכתיב כי יובל היא קדש מה קדש בין דרך מקח בין דרך חילול אף שביעית, ומסיק ר׳ אשי מחלוקת בפרי שני אבל בפרי ראשון ד״ה דרך מקח אין דרך חילול לא, ולכאורה קשה, כיון דילפינן מקרא דקדש דבין דרך מקח ובין דרך חילול, מנין לנו לחלק בין פרי ראשון לפרי שני, וע״כ נראה מוכח מזה דתפיסת דמים בפרי ראשון אינו מטעם דינא דפדיון אלא משום דין חליפי שביעית, וע״כ שפיר מחלקינן בזה בין פרי ראשון לשני, משום דהא דילפינן מקרא דקדש דבין דרך מקח ובין דרך חילול אינו אלא בדינא דפדיון, אבל לא בדינא דחליפין.

ספר החינוך מצוה תקעא

משרשי המצוה לפי שהקרבן הוא בא לטהר מחשבת האדם ולהכשיר מעשהו בכח הפעולה ההיא, וכמו שכתבתי בסדר ויקחו לי תרומה במצוה ראשונה [צ״ה], ובהיות קרבנו בא מאתנן זונה שהיא עברה מטונפת שמא יחשוב בעת קרבנו באותו ענין רע, ויפגל מחשבתו באותה המחשבה הרעה והבזויה. וגם כן מחיר הכלב מטעם זה, כי הקרבן יביא האדם

רקאנטי פרשת כי-תצא

שניהם. ויש עוד לפרש כי רמז לנו הכתוב שישמרו המדה שנקראת בית יי׳ הרומזת לשכינה בטהרה ובקדושה ולהשפיע אליה צינורות החסד והרחמים ולא תינק מאתנן הזונה ומחיר הכלב בסוד הנחש שהטיל זוהמא בחוה העליונה כד"א **ותבואו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה** (ירמיה ב׳ ז׳). ונרמז זה הענין בפסוק **לו חכמו**

SPONSORED LZ"N
AHARON BEN YAAKOV SHALOM • LEAH BAS YITZHAK

WHATSAPP EMAIL PODCAST TORAHANYTIME ALLDAF DAF YOMI PORTAL KOLHALASHON

MACHSHEVESYECHEZKEL.COM • SHORTMACHSHAVA@GMAIL.COM • 6463522597 • ממספר ישיר: 073-371-8181